

Iðnaðarnefnd Alþingis
B.t. Ágústss Geirs Ágústssonar nefndarritara

Reykjavík, hinn 20. janúar 2005

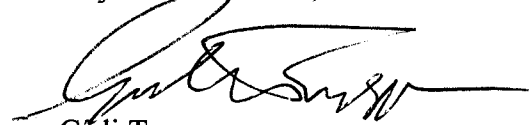
Efni: Umsögn BHM um frumvarp til laga um stofnun einkahlutafélags um Orkuveitu Húsavíkur (399. mál)

Vísað er til bréfs yðar, dags. 15. desember 2004, varðandi umsögn um 399. mál, frumvarp til laga um stofnun einkahlutafélags um Orkuveitu Húsavíkur Eftirfarandi er umsögn Bandalags háskólanna (BHM) um þingmálið.

Fram kemur í athugasemdum með 6. gr. frumvarpsins að starfsmenn Orkuveitu Húsavíkur séu í stéttarfélögum, sem ekki eiga aðild að BHM. Skal því í þessu máli látið við það sitja að benda á þá almennu afstöðu BHM að kjara og réttinda opinberra starfsmanna, sem verða fyrir því að breytt er rekstrarformi vinnuveitanda þeirra, sé best gætt með því að sjálfseignarstofnun eða annað félagsform verði fyrir valinu – sem geti tekið við öllum skyldum sem á þeim hvila; er þá ekki síst átt við lífeyrisréttindi. Í því sambandi skal minnt á þau orð frumvarpsins að tilgangur ákvæðisins skv. sömu athugasemdum er að tryggja að „breytingar á rekstrarformi hafi ekki áhrif á stöðu þeirra [...]“. Niðurlagning starfs í kjölfar stofnunar einkahlutafélags um starfsemina getur haft áhrif á stöðu starfsmanna að því er varðar framtíðarávinnslu lífeyrisréttinda í lífeyrissjóðum er miða lífeyrisréttindi við þróun eftirmanns í starfi.

Hjálagt er í afriti vefrit BHM frá 23. desember 2004 þar sem þessi almenna afstaða er rökstudd frekar.

Virðingarfyllst,
f.h. stjórnar BHM e.u.,

Gísli Tryggvason,
framkvæmdarstjóri BHM.

Bandalag háskólamanna

Þessi vefur er höfður af og haldur á lofti af Áróslu Háskólamanna og hefur tilgangið að gefa lesendum sínum upplýsingar um starfsmannabætur og aðrir mál sem tengjast starfsmannabætur.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Bandalag háskólamanna fagnar nýjum lögum um Lánasjóð íslenskra námsmanna, sem samþykkt voru 10. desember síðastliðinn, en þau lækka greiðslubyrði margra háskólamanna um tugi þúsunda króna á ári. Með þessu er náð áfangasigrinum í áralangri baráttu sem BHM og SÍNE hafa leitt. BHM telur lækkan endurgreiðsluhlutfalls námslána vissulega skref í rétta átt þótt bandalagið sé enn þeirrar skoðunar að heppilegra hefði verið að létta endurgreiðslubyrðina með frádrætti í skattkerfinu. Lækkan um 1% lengir endurgreiðslutímann og þar sem engin tímamörk eru á endurgreiðslu námslána munu einhverjir lánþegar enn þurfa að greiða af lánunum í hárru eili að óbreyttri launastefnu gagnvart háskólamenntuðu fólki. Þá hlýtur BHM að benda á að lækkan árlægs hlutfalls endurgreiðslu er einungis kjarabót fyrir þá sem tóku lán eftir 1992 en skattaleiðin kæmi öllum endurgreiðendum hér á landi vel.

Á næstunni verður lánþegum námslána sent bréflaga boð um skuldbreytingu eldri lána, þannig að þeir geti lækkað greiðslubyrði sína.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Starfsmenn ríkisins, Reykjavíkurborgar og sveitarfélaga sem launanefnd sveitarfélaga hefur samningsumboð fyrir, munu framvegis geta beint að launagreiðanda bótakröfum vegna skaða sem þeir verða fyrir í starfi, meðal annars af völdum einstaklinga sem að takmörkuðu eða engu leyti eru ábyrgir gerða sinna. Þetta er mikilvæg réttarbót, en til þessa hafa þessir starfsmenn þurft að höfða mál sín gegn þeim einstaklingum sem öllu tjóninu, sem gátu verið allsendis ófærir um að bera ábyrgð á gerðum sínum, eða sýna fram á "sök" vinnuveitanda. Nýlega vannst sigur í máli sem BHM rak til staðfestingar að bótaskylda ríkisins í máli þar sem skjólstaðingur geðdeildar olli starfsmanni meiðslum og tjóni.

Samkomulag varð milli Bandalags háskólamanna, Bandalags starfsmanna ríkis og bæja og Kennarasambands Íslands annars vegar og fjármálaráðherra f.h. ríkissjóðs, Reykjavíkurborgar og Launanefndar sveitarfélaga hins vegar, um bókun þessa efnis og hljóðar hún svo:

"Upp hafa komið álitamál um hvert starfsmenn eiga að beina kröfu sinni vegna tjóns er þeir verða fyrir við framkvæmd starfs síns. Á þetta hefur einkum reynt þegar í hlut eiga starfsmenn sem í starfi sínu sinna meðferð einstaklinga sem að takmörkuðu eða jafnvel engu leyti geta borið ábyrgð á gerðum sínum.

Til að auðvelda starfsmönnum að koma fram með kröfur sínar eru aðilar sammála um eftirfarandi:

Starfsmaður sem í starfi sínu sinnir einstaklingi sem að takmörkuðu eða jafnvel engu leyti getur borið ábyrgð á gerðum sínum á rétt á að beina skaðabótakröfu sinni vegna líkams- eða munatjóns að launagreiðanda. Við mat og uppgjör kröfunnar gilda almennar reglur skaðabótaréttarins."

Bókun þessi bætir réttarstöðu starfsmanna við erfiðar aðstæður nokkuð og felur í sér áfangasigur að því er varðar kröfur samtaka opinberra starfsmanna um bættu réttarstöðu. Þetta dregur þó ekki úr þörf fyrir aukið öryggi þeirra er starfa við hættulegar aðstæður.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Aðildarfélög BHM hafa nú frestað öllum fundum sínum með samninganefnd ríkisins fram yfir komandi áramót. Þetta er gert til að skapa svigrúm fyrir hugmyndavinnu hjá samráðsnefnd BHM og samninganefnd ríkisins, þar sem fyrst og fremst er leitað leiða til að einfalda stofnanasamninga. Rætt er um að framvegis verði gerður einn sameiginlegur stofnanasamningur fyrir öll BHM-félög á hverri stofnun fyrir sig. Í framhaldi af því er verið að skoða möguleika á sameiginlegri launatöflu, sem væri þannig gerð að hún auðveldaði launasetningu starfa og einstaklinga. Fleiri nýjungar er einnig verið að skoða, en vinna við þær er skammt á veg komin. Þær miða þó allar að því að gera framkvæmd kjarasamninga skilvirkari og einfaldari.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

<http://www.bhm.is/main/view.jsp?branch=581116>

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Þar sem fyrsti mánudagur í janúar er jafnframt fyrsti almenni vinnudagur nýs árs hefur verið ákveðið að seinka málstofu janúarmánaðara um eina viku og halda hana mánudaginn 10. janúar klukkan 12:00 á hádegis, að venju á þriðju hæð í Lágmúla 7. Efni málstofunnar verður kynnt í tölvupósti í upphafi nýs árs.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Stjórn Sjúkrasjóðs BHM hefur ákveðið að taka upp styrki vegna tannviðgerða og kemur hann til framkvæmda frá og með næstu úthlutun sjóðsins í janúar. Greidd verða 30% af útlögðum kostnaði vegna tannviðgerða ef hann fer yfir kr. 50.000 á ársgrundvelli. Hámarksstyrkur á hverju ári er þó kr. 100.000.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Á fundi stjórnar Styrktarsjóðs BHM þann 20. desember s.l. var ákveðið að frá og með næstu áramótum yrði hægt að sækja um líkamsræktarstyrki úr sjóðnum. Verður gerð tilraun með styrkinn í eitt ár í byrjun. Líkamsræktarstyrkur gildir frá 1. janúar 2005 og verður að hámarki kr 12.000 á hverju almanaksári. Styrkurinn verður svo endurskoðaður í lok árs, bæði með tilliti til framhalds, svo og upphæðar ef hann verður veittur áfram. Ekki verður greitt vegna útgjalda sem stofnað er til fyrir 1. janúar 2005."

Vakin er athygli á því að framvísa þarf frumritum reikninga vegna líkamsræktarstyrkjanna eins og annarra styrkja hjá sjóðnum og er æskilegt að kassakvittun fylgi.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Styrktarsjóður BHM hefur breytt reglum um meðferðarstyrki (sjúkrapjálfun, sálfræðipjónusta o.þ.h.). Breytingin er á þann veg að nú verða endurgreiddar fyrstu 15.000 kr. af útgjöldum fyrir þennan lið samtals að fullu á hverju almanaksári. Áður námu styrkir kr. 30.000 á tveimur árum og aldrei endurgreiddur meir en helmingur útlagðs kostnaðar.

Stjórn BHM 10. jan. 2005

Orlofssjóður Bandalags háskólamanna (OBHM) hefur gert samning við Tímaritið ehf. Um gerð göngukorts sem sýni mismunandi

20.1.2005

Nýstofnað Húsfélag BHM hefur fest kaup á um níu hundruð fermetra húsnæði á annarri hæð í Borgartúni 6 í Reykjavík. Kaupsamningur þar að lútandi var undirritaður 16. desember síðastliðinn. Borgartún 6, sem margir þekkjá sem Rúgbrauðsgerðina, var lengi í eigu íslenska ríkisins. Trásmiðja Snorra Hjaltasonar keypti bygginguna, og mun í kjölfarið endurnýja hana að innan. Eignin verður afhent BHM í ársbyrjun 2006. Þá mun flytjast þangað starfsemi skrifstofu BHM og sjóða í vörslu bandalagsins, svo og skrifstofur sextán af tuttugu og fimm aðildarfélögum, þar með taldar þjónustuskrifstofurnar HugGarður og SIGL.

Með þessu er lokið rúmlega þriggja ára húsnæðisleit í kjölfar greiningar á húsnæðisþörf BHM, sjóðanna og þeirra aðildarfélaga sem vilja vera undir sama þaki. Þörf á auknu rými hefur einkum skapast af þremur ástæðum. Fjölgun sjóða sem BHM rekur og aukinni starfsemi þeirra. Fjölgun aðildarfélaga BHM, en ljósmæður og þroskaþjálfar, sem hafa skrifstofur í Kópavogi, bættust í hópin 1998 og 1999 og hefur verið beðið eftir meiri nálægð við þau félög. Loks er starfsemi aðildarfélaganna almennt vaxandi.

Sjálfvirkni afturvirkni verði tryggð

BHM styður framkomið frumvarp um breytingu á lögum um stéttarfélög og vinnudeilur og áréttar þá skoðun sína að ein vinnulöggjöf gildi í landinu og að félagsmálaráðherra fari með mál er varða stéttarfélög launþega og atvinnurekenda, kjararannsóknir, vinnudeilur, sáttasemjara og sáttastörf í vinnudeilum og Félagsdóm

BHM telur að tryggja þurfi sjálfkrafa afturvirkni kjarasamninga og það mætti gera með því að setja í lög um stéttarfélög og vinnudeilur og eftir atvikum lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna meðan þau sérlög gilda, ákvæði þar að lútandi.

Með slíku ákvæði væri óbeint hvatt til friðsamlegra lausna í kjaradeilum. Með því væri komið í veg fyrir að annar hvor aðili kjarasamninga hafi sjálfkrafa hvata til þess að draga endurnýjun kjarasamninga eins og viðsemjendur aðildarfélaga BHM hafa að óbreyttum lögum.

Einahlutafélag stofna starfsöryggi í hættu

Að gefnum tilefnum telur framkvæmdastjóri BHM að við samruna og endurskipulagningu opinberrar starfsemi eigi að koma starfsemi fyrir í ríkisstofnunum eða sjálfseignastofnunum, en ekki einahlutafélögum. Hins sjðarnefnda gætir nokkuð núna, svo sem við samruna Tækniháskóla og Háskólans í Reykjavík og ætla má af ummælum ráðamanna að stefnt sé að vaxandi beitingu þess rekstrarforms.

Þótt lög um aðilaskipti að fyrirtækjum eigi að tryggja kjör opinberra starfsmanna við slíkar aðstæður þá gera lög um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins ekki ráð fyrir að starfsmenn einahlutafélaga þótt í eigu ríkisins séu heyri þar undir. Hins vegar gera lög um kjarasamninga opinberra starfsmanna ráð fyrir að sjálfseignarstofnanir geti heyrt þar undir og eru margar þeirra viðsemjendur aðildarfélaga BHM. BHM mun leggjast hart gegn því að notast verði við rekstrarform sem stefnir í hættu starfsöryggi opinberra starfsmanna.

Álit laganevndar vegna erindis FHSS

Álit laganevndar vegna erindis FHSS er varðar skuldajöfnun áunnins orlofs við „ónóg“ skil á yfirvinnu

Álit laganevndar BHM vegna erindis Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga (Fih) er varðar réttmæti umbunar fyrir „trúmennsku“ í starfi

Álit laganevndar BHM vegna erindis Félags tækniháskólakennara (FTK) um lögmati ákvörðunar dómnefndar Tækniháskóla Íslands (THÍ) að hafna því að NN fengi framgang úr stöðu lektors í stöðu dósentis.

Niðurstaða laganevndar BHM vegna erindis Félags íslenskra náttúrufræðinga (FÍN) er varðar niðurlagningu starfs og uppsögn starfsmanna við Veiðimálastofnun

leiðir frá orlofshúsasvæðum sjóðsins í Brekkuskógi í Bláskógabyggð. Orlofshús OBHM hafa verið mjög vel nýtt á árinu 2004. Athygli hefur vakið mjög góð nýting þeirra að vetrarlagi, jafnt sem að sumri. Þannig voru hús sjóðsins í Brekkuskógi nær fullnýtt fram í byrjun desembermánaðar. Áfram er hægt að bóka vetrardvöl á bókunarvef OBHM á heimasíðu BHM www.bhm.is. Hægt er að bóka þrjá mánuði fram í tímann og nýr mánuður opnast á vefnum 15. hvers mánaðar.

Stuðningsgögn þarf með rafrænum reikningum

Vegna aukningar á viðskiptum á netinu er mikilvægt að fólk geri sér grein fyrir því að rafrænn reikningur sem sendur er í tölvupósti uppfyllir ekki sömu skilyrði og frumrit reiknings á pappír. Slíkur reikningur á þó að vera fullnægjandi ef hann er studdur einhverjum gögnum sem sanna að greiðsla hafi farið fram samkvæmt honum. Til dæmis færslu á yfirliti greiðslukorts, eða önnur staðfesting banka á því að greiðsla hafi farið fram. Þetta á við um bæði fylgigögn með umsóknnum um endurgreiðslu á kostnaði úr sjóðum, svo sem Starfsmenntunarsjóði BHM, og um framtal kostnaðar á móti styrk á skattframtali.

Vissir þú?

að ef laun eru vangreidd ber ekki aðeins að reikna almenna vexti ef laun eru ekki gerð upp á nýjum launataxta. Ef vangreiðsla fer í bága við skýrt samningsákvæði ber einnig að greiða dráttarvexti frá gjalddaga hverrar launagreiðslu (sem nú eru 20% á ársgrundvelli). Tiltekna ríkisstofnanir virðast þó telja sér heimilt að hafa þá „stefnu“ að fara ekki eftir lögum nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu þar sem segir í 1. mgr. 5. gr.: Hafi gjalddagi verið fyrir fram ákveðinn er kröfuhafa heimilt að krefja skuldara um dráttarvexti sem reiknast af ógreiddri peningakröfu frá og með gjalddaga fram að greiðsludegi.

Þessi grein er hluti af vefritinu sem er aðgengilegt á www.bhm.is.
Ef þú ert með athugasemdir, vinsamlegast sendu tölvupóst til skrifstofa@bhm.is.

Ritstjóri: Halldór K. Valdimarsson - hkv@bhm.is

Ábyrgðarm.: Gísli Tryggvason - gt@bhm.is